

Memòria de la intervenció arqueològica
a l'Avinguda del Paral·lel, 32-46.

Districte de Ciutat Vella.

Barcelona (Barcelonès)

Codi: 021/15

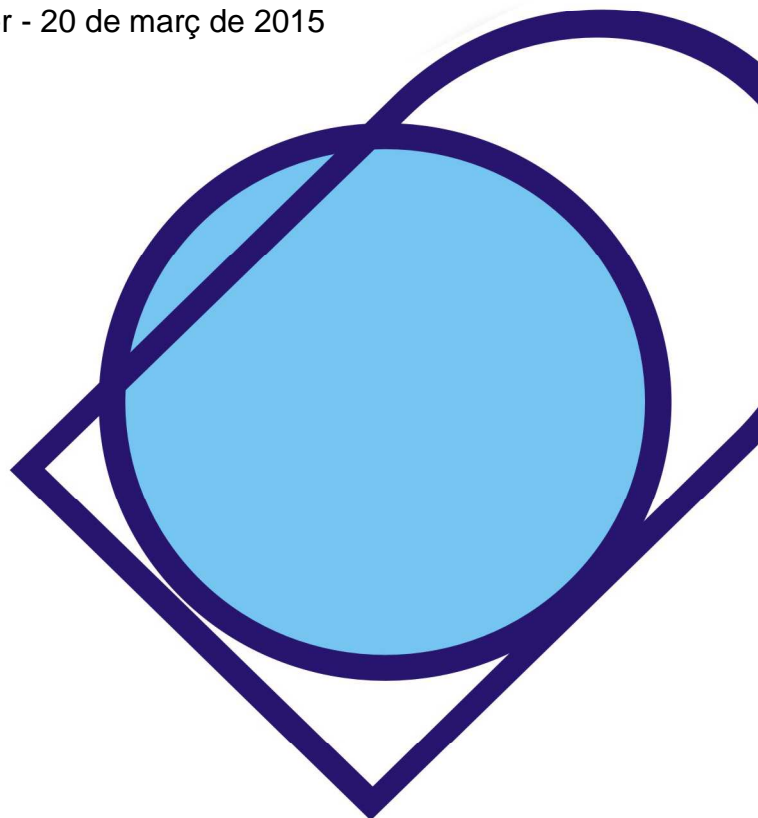
Expedient: R/N 470 K121 N-B 2015-1-11954

Dates de la intervenció: 23 de Febrer - 20 de març de 2015

Autor:

Sergio Arroyo Borraz

Data de lliurament: Agost de 2016

FITXA TÈCNICA

Nom del jaciment: Avinguda del Paral·lel 32-46

Codi de la intervenció: 021/15

Nº de referència de la resolució: 470 K121 (11954)

Municipi: Barcelona

Comarca: Barcelonès

Coordenades: UTM31N- ETRS89 E (X): 430822.1 N (Y): 4580712.3

Alçada s.n.m: 7 msnm

Superfície avaluada: 139 m. x 0,60 m. x 0,8 m.

Estat de conservació:

Tipus d'intervenció :

Preventiva	X
Urgència	
Investigació	

Tipus d'activitat :

Excavació		Mostreig
Prospecció		Documentació
Control X		Tractament de restes

Cronologia: Contemporani

Dates d'execució: 23 de Febrer – 20 de Març de 2015 .

Promotor: Aigües de Barcelona

Directors/es: Sergio Arroyo Borraz

Redactors/es de la memòria: Sergio Arroyo Borraz

Paraules clau: seguiment arqueològic, servei d'aigua, rasa, muralla medieval.

Resum: En aquesta memòria es descriuen els treballs de seguiment arqueològic realitzats a l'Avinguda del Paral·lel 32-46 de Barcelona amb motiu de la realització d'una rasa de 139 m. de longitud per tal de col·locar un nou servei d'aigua, donant com a resultat la no presència de restes ni estructures de tipus arqueològic.

1- INTRODUCCIÓ

La present memòria recull els resultats obtinguts en la intervenció arqueològica realitzada a l'Avinguda del Paral·lel 32-46, de la ciutat de Barcelona (Barcelonès).

Els treballs han estat desenvolupats sota la direcció de l'arqueòleg Sergio Arroyo Borraz (CODEX – Arqueologia i Patrimoni) entre els dies 23 de Febrer i 20 de Març de 2015, d'acord amb la corresponent resolució d'expedient R/N 470 K121 N-B 2015-1-11954 del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, signada amb data del 20 de Febrer de 2015, i seguint el Projecte d'Intervenció Arqueològica del Servei d'Arqueologia de Barcelona (codi d'intervenció: 021/15).

Aquests treballs han estat encarregats i finançats pel promotor de l'obra, Aigües de Barcelona, amb motiu de la realització d'una rasa de 139 metres de longitud per a la col·locació d'un servei d'aigua.

L'objectiu d'aquesta actuació era la possibilitat de localitzar i documentar restes arqueològiques que poguessin veure's afectades per l'actuació urbanística, per valorar l'estat de conservació. Tot i això, els resultats respecte a la localització de restes arqueològiques han sigut negatius.

2- SITUACIÓ GEOGRÀFICA I ÀMBIT D'INTERVENCIÓ

La zona objecte d'intervenció es situa a l'avinguda Paral·lel 32-46, al barri del Raval, del districte de Ciutat Vella de la ciutat de Barcelona, comarca del Barcelonès.

Es localitza a les coordenades UTM31N-ETRS89 E (X): 430822.1 N (Y): 4580712.3, a una altitud al voltant dels 7 msnm.

Situació general de la intervenció

La ciutat de Barcelona es situa entre els deltes dels rius Besòs i Llobregat, ocupant una planícia o plataforma suament inclinada cap al mar Mediterrani, que enllaça progressivament cap al nord-est amb el vessant marítim de la Serra de Collserola, on es troba el Tibidabo com el punt més alt (512 m). El relleu del Pla de Barcelona es veu alterat en dues grans zones: d'una banda, pels turons situats entre Horta i Sarrià (turó

de la Peira, turó de la Rovira, el Carmel, la Creueta, el Putxet i Monterols). D'altra banda, al costat marí al sud de la ciutat, s'alça la muntanya de Montjuïc (189 m), acompanyada per una sèrie d'elevacions menors, algunes d'elles gairebé desaparegudes per la progressiva urbanització de la ciutat.

El Pla de Barcelona, on s'insereix Barcelona, és limitat per Collserola i, a migjorn, per la falla que segueix, ran de mar, des de Garraf i el turó de Montjuïc que és el punt més elevat, pels turonets dels Ollers, del Tàber fins el turó de Montgat, més enllà del Besòs.

La falla, originada al moment de la fractura del Massís Catalano-Balear, dibuixà el que, a grans trets, havia de ser la costa catalana. En el miocè i el pliocè, damunt del sòcol paleozoic, se sedimentaren dipòsits marins, dels quals són testimonis els turons citats abans. El pla, que des de Collserola va baixant suaument, en el punt de contacte entre Ciutat Vella i l'Eixample, es produeix una ruptura de continuïtat amb la presència d'un salt o esglaó d'uns vint metres, visible a la morfologia urbana. Aquest tall va ser aprofitat per la defensa, recolzant-hi les muralles. De l'esglaó cap al mar hi ha un mantell al·luvial format per les aportacions de les rieres, dels torrents, dels deltes del Llobregat i el Besòs i el corrent litoral.

Així doncs, el Pla es pot dividir en tres sectors: el pla inclinat, els turons arran de mar i el pla de baix, que correspondria a la zona compresa entre l'esglaó i el mar, on se situa la nostre intervenció.

El sector on està situada la intervenció està en un territori ple d'ondulacions produïdes per uns llits sobre elevats pels quals corrien les aigües del torrents i limitats pels seus dics naturals, els quals creixen amb l'aportació dels sediments detrítics. Durant l'època prehistòrica i possiblement durant la formació de Barcino, aquesta zona encara presentava aquest aspecte: zona d'abundants aqüífers i estanys. Els assentaments es situarien entre els interfluvis deprimits que es formen entre una riera i l'altra. De fet la documentació escrita del segle XII ja parlen de l'estany del Cagalell. Aquí anirien a morir les diverses rieres que solcaven aquest sector.

Geològicament hi ha una unitat quaternària (pleistocè i holocè) que cobreix una de terciària. D'època quaternària a l'holocè, on es localitza l'activitat antròpica, es registren nivells d'argila, sorres i graves d'origen torrencial i col·luvial, a part dels estrats superiors que és on es registrava la major presència de restes arqueològiques d'època contemporània i moderna.

3- ANTECEDENTS HISTÒRICS I ARQUEOLÒGICS

La zona intervinguda se situa a l'extrem meridional del barri del Raval, just a tocar del Districte de Sants – Montjuïc. En aquest sector, les primeres notícies a partir d'excavacions arqueològiques referents a l'activitat humana se situen al Neolític Antic. De fet, en tot aquest sector del Raval entorn l'església de Sant Pau del Camp, limitat al nord per la Rambla del Raval i cap a l'est fins el carrer Reina Amàlia, s'ha localitzat una llarga seqüència de poblament que aniria des del el Neolític Antic fins el Bronze Antic, en una extensa àrea, com s'ha vist en diverses intervencions arqueològiques. Respecte al tipus de restes localitzades, es refereixen bàsicament a estructures domèstiques (forats de pal, fons de cabana, llars de foc), d'emmagatzematge (sitges) o d'enterrament. Aquests elements indicarien l'existència d'assentament més o menys estables, de petites comunitats que basarien la seva economia en l'agricultura i la ramaderia, i en l'explotació dels recursos naturals propers, tan terrestres com marins.

Posteriorment, en època romana, aquest sector es converteix en un àrea totalment suburbial respecte al centre urbà de Barcino, situada al Mons Tàber. Per aquest motiu, aquesta zona tindrà un ús preferentment agrícola, com ho demostra l'existència de la vil·la romana de Sant Pau del Camp. Tot i que les restes identificades d'aquesta vil·la es conserven força malament (fonamentacions de pedra seca, sitges, retalls de dòlia pertanyents a la *pars rustica* i una necròpolis) indicarien un assentament destinat clarament a activitats agrícoles i ramaderes. A part d'aquestes restes, sota l'actual edifici de les Drassanes, es va localitzar una via funerària d'entrada a la ciutat, cosa que també assenyalaria que ens trobem en un punt de pas en direcció cap a la ciutat romana.

Aquest caràcter agrícola continuà en època medieval. Efectivament, tota aquesta àrea tenia un caràcter clarament rural, amb horts, camins i rieres, depenent del centre urbanístic situat a l'antiga ciutat romana. El progressiu creixement urbanístic de la ciutat emmurallada obligà ja en època medieval, al segle XIII, a construir un altre circuit de muralles que tenia com a límit a ponent la Rambla. La nova línia defensiva no va incloure la futura zona del Raval tot i que determinà el seu ús i caràcter. En aquest moment s'intentà utilitzar el Raval com a espai per a desplaçar tots aquells oficis o

activitats que dins de la ciutat emmurallada podien ser desagradables (prostitució, feines sorolloses, hospitals, cases de misericòrdia i de caritat, presons, convents de les noves ordres reformistes). A finals del segle XIV es va evidenciar la necessitat d'ampliar el recinte emmurallat, moment en que quedaria inclòs dins el recinte la zona del Raval.

L'expansió comercial i militar vers la Mediterrània va fer augmentar la riquesa de la ciutat (fins arribar a ser una de les primeres potències marítimes de la Mediterrània). Una de les conseqüències d'aquest creixement fou la construcció de les Drassanes a finals del segle XIII. Riquesa que també es va traduir en un creixement demogràfic que també feia necessària la construcció d'una nova muralla. Durant el regnat de Pere III el Cerimoniós es van construir les muralles que van incloure el Raval, iniciant-se la construcció l'any 1359. Tenien un perímetre de 6.240 m amb una extensió de 218 hectàrees, de les quals dues cinquenes parts corresponien al Raval.

La zona que ens ocupa, durant els segles XV i XVII continua tenint les mateixes funcions que en època medieval; continua mantenint un baix poblament i nombroses zones desocupades. S'hi establiren alguns oficis com els terrissaires i carnissers, i s'incrementà el nombre d'edificis destinats als servicis ciutadans i sobretot a les institucions religioses. D'ençà del segle XIII la zona es converteix en el punt de la ciutat on es troben més convents. També hi trobem moltes construccions dedicades a beneficència com la Casa de la Convalescència o la Casa dels Infants Orfes entre d'altres.

L'enderrocament de les muralles l'any 1859 permeté l'expansió urbanística cap a l'Eixample i de la indústria cap a la perifèria, de manera que el Raval es convertí en un barri de vivendes per als més desfavorits, en el que es concentraren gran part dels immigrants arribats amb motiu de les exposicions universals de 1888 i 1929. L'abandonament de les residències senyorials, el trasllat de les indústries a altres llocs de la ciutat o fora d'aquesta, i les diferents onades d'immigració en el decurs del segle XX anaren abocant el Raval cap a la marginalitat que avui encara pateix. Més endavant, en els segles XIX i XX, es convertirà en un centre d'activitat fabril.

Per la seva part, l'Avinguda del Paral·lel, sorgeix com a espai lúdic a principis del segle XX amb la transformació de la ciutat que es produeix en aquells moments. Òbviament, aquest desenvolupament es veu possibilitat pel enderrocament de la muralla medieval, i que va permetre la urbanització de la línia que seguia el carrer Pelai, la Plaça Universitat, ronda Sant Antoni, ronda Sant pau i l'Avinguda paral·lel.

Intervencions arqueològiques prèvies en solars propers:

En aquesta zona s'han realitzat varies intervencions arqueològiques en els últims anys, amb resultats desiguals. A continuació només descriurem els resultats de les que es troben més a prop de la intervenció actual:

- Avinguda del Paral·lel 40, codi 077/02, - Avinguda del Paral·lel 48-52, codi 089/06, <http://cartaarqueologica.bcn.cat/301>: intervenció dirigida per Xavier Bermúdez López, al Gener de 2002, situada a escassos metres de l'actuació present. Consistí en l'execució de 8 sondeigs, on es van documentar varies fases d'ocupació: la primera, de 1ª meitat s. XVIII, feia referència a diferents tipus de material ceràmic que evidenciarien un abocador ceràmic; la segona, entre s. XVIII i s. XIX, representada per soterranis d'edificis i horts o jardins; i l'última, l'enderroc de l'edifici que ocupava el solar.

- Carrer de l'Arc del Teatre 56-58, codi 054/03, <http://cartaarqueologica.bcn.cat/402> : intervenció dirigida per Conxi Rodríguez Fernández al 2003, on es va documentar 5 fases d'ocupació: la primera, d'època romana, només presentava material ceràmics dispersos; la segona, del s. XVII, relacionada amb l'ús agrícola de la zona; la tercera, del s. XIX, presentava estructures d'un magatzem; la quarta, del s. XX, relacionada amb la construcció del cinema Colón; la última, corresponia a mitjans s. XX, amb la construcció d'unes galeries comercials.

- Carrer Santa Madrona 18-26, 17, codi 155/04, <http://cartaarqueologica.bcn.cat/182> : intervenció dirigida per Miriam Esquè Ballesta al Setembre de 2006. Consistia en el control d'una rasa per introduir serveis de llums, que va donar resultats negatius en quant a la localització de restes patrimonials.

- Avinguda del Paral·lel 48-52, codi 089/06, <http://cartaarqueologica.bcn.cat/301>: intervenció dirigida per José Manuel Espejo al Juliol de 2006, situada a escassos metres de l'actuació present. Consistia en el control d'una rasa per introduir serveis de llums, que va donar resultats negatius en quant a la localització de restes patrimonials. Les característiques de l'obra i l'estratigrafia localitzada eren força semblants a l'intervenció actual.

- Carrer de l'Arc del Teatre 44-59, avinguda de les Drassanes 17-25, codi 002/12, <http://cartaarqueologica.bcn.cat/3480> : intervenció dirigida per Noemí Nebot Pich, l'Abril de 2002. En aquesta intervenció es van localitzar un total de 12 estructures muràries que correspondrien fonamentacions d'edificis del s. XIX.

A part d'aquestes intervencions, caldria resumir els diversos treballs arqueològics realitzats a l'interior de l'edifici de les Drassanes, degut a la proximitat de l'indret i a la importància de les restes. S'han realitzat varies intervencions, les més importants correspondrien a les dirigides per Iñaki Moreno Expósito i Esteve Nadal Roma i Adriana Vilardell Fernández (Anuari d'Arqueologia i Patrimoni de Barcelona 2011), entre els anys 2010 i 2012. En aquestes intervencions es van poder identificar varies fases d'ocupació. La primera, d'època romana, datada entre els s. I dC i el s. VI dC, corresponia a les restes d'una via funerària d'entrada a Barcino, amb diversos tipus d'enterraments, tant inhumats com incinerats. La segona, d'època baix medieval, on s'ha de situar la construcció del primer edifici de les Drassanes en aquest sector, a finals s. XIII. A la tercera fase, a finals s. XVI, es procedeix a una remodelació integral de l'edifici preexistent i a successives reformes i canvi d'usos fins a mitjans del s. XVIII en que l'edifici es convertirà en centre productor d'artilleria i en un caserna militar.

Per últim, comentar també que en aquesta zona, per la informació recollida a l'Arxiu Administratiu de l'Ajuntament de Barcelona, es podria situar el refugi antiaeri 0022 (1655). Carrer del Portal de Sant Madrona-carrer del Cid.

4- METODOLOGIA

Les tasques arqueològiques consistiren en el seguiment arqueològic de l'obertura d'una rasa de 139 metres de longitud, 0,60-0,80 metres d'amplada i entre 0,7 i 1,2 m. Aquesta rasa es va realitzar amb una màquina giratòria petita, amb l'ajuda puntual de dos peons d'obra. Primer es procedia a extreure el paviment i la seva preparació de formigó, que es picava prèviament amb el martell de la màquina. Després es realitzava l'excavació mecànica fins a la cota necessària. Si en algun punt apareixien serveis anteriors, l'excavació es realitzava manualment. Tots aquests treballs han estat controlats visualment per l'arqueòleg director.

Treballs de rebaix mecànic de la Rasa 100

Respecte a la documentació d'aquests treballs, aquesta rasa s'ha individualitzat com a Rasa 100.

En relació a la documentació de l'estratigrafia s'ha utilitzat el sistema desenvolupat per E. C. Harris i Andrea Carandini, assignant un número d'Unitat Estratigràfica (U.E.) a

cada estrat, estructura, retall o interestrat. La sistematització de les U.E. s'ha realitzat mitjançant la realització de fitxes per cadascuna d'elles.

La documentació gràfica de la intervenció ha estat completada amb un plànol de situació general, un altre amb la planta de la rasa realitzada i una secció de la rasa.

No s'ha recuperat cap tipus de material arqueològic.

Per últim, s'ha procedit a la corresponent documentació fotogràfica dels treballs realitzats. Aquestes porten el mateix codi de la intervenció (021/15) i, a més, el número d'inventari fotogràfic.

5- DESCRIPCIÓ DELS TREBALLS I RESULTATS OBTINGUTS

Els treballs arqueològics han consistit en el control visual de la realització d'una rasa entre el número 32 i 46 de l'Avinguda del Paral·lel. La finalitzat d'aquests treballs era la col·locació d'un nou servei d'aigua, que connectava amb canalitzacions preexistents. A efectes de documentació, la rasa oberta s'ha individualitzat com a Rasa 100, ja que excepte en un parell de petites derivacions, presentava les mateixes característiques formals. S'ha de dir que **els resultats respecte a la localització de restes arqueològiques han sigut negatius**, ja que no s'ha documentat cap nou element patrimonial. A continuació descriurem les característiques d'aquesta rasa i l'estratigrafia localitzada.

-Rasa 100:

Rasa realitzada entre el número 32 i 46 de l'Avinguda Paral·lel. La rasa segueix la línia de façana actual a una distància que varia entre 1 m. els 2,5 m. Té una longitud aproximada de 139 metres de longitud, una amplada que varia entre 60 i 80 cm. i una profunditat de 70-80 cm. (tot i que en algun cas puntual s'ha baixat 1,20 m.). A l'inici de la rasa, en front del número 32 de l'Av. Paral·lel, es partia d'una cota entorn els 6 msnm. Al final, entorn el núm. 46, entorn els 8 msnm. A nivell general la rasa presentava planta de "L" irregular, adaptant-se al recorregut de l'Avinguda Paral·lel en aquest punt en que es creua amb el carrer del Portal de Sant Madrona.

A nivell pràctic la rasa es pot dividir en dos trams. El primer anava en direcció sud-oest – nord-est, del número 48-46 del carrer del Portal de Sant Madrona on s'inicia la rasa, fins el número 36 de l'Avinguda del Paral·lel. El segon tram, en direcció est – oest, seguia el traçat general de l'Avinguda Paral·lel, des de el número 36 fins el número 46. En aquest segon tram, trobem un parell de ramificacions d'aquesta rasa general, realitzades per connectar amb serveis preexistents. La primera s'ha realitzat al punt d'encreuament de l'Av. Paral·lel amb el carrer de l'Arc del Teatre, a la vorera est. Tenia una longitud de 10,95 m., una amplada de 70 cm. i una profunditat de 90 cm i seguia l'orientació sud – nord. La segona s'ha realitzat paral·lela a l'anterior, 9 m. més a l'oest. Presentava una longitud de 3,05 m., una amplada de 2,80 m. i una profunditat de 1,20 m. Seguia també la direcció sud- nord.

Derivació de la Rasa 100 a l'alçada del C. del Arc del Teatre, amb abundància de serveis anteriors

L'estratigrafia localitzada en tot el recorregut de la rasa seguia sempre la mateixa seqüència: paviment actual del carrer, la seva preparació de formigó i nivells de reompliment relacionats amb serveis preexistents. En aquest sentit s'han individualitzat cadascun dels elements localitzats mitjançant unitats estratigràfiques:

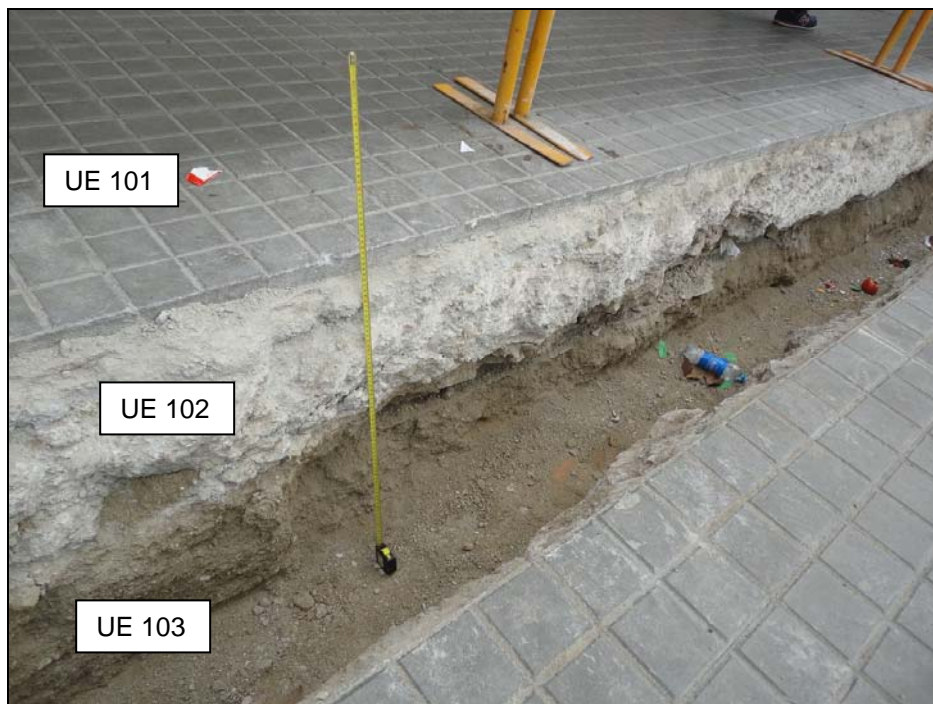
-UE 101: paviment actual de la vorera de l'Avinguda Paral·lel, format per lloses panot de 20 x 20 x 4 cm. La seva cota superior era entre 6 i 8 mnsn segons el tram. Cobreix la UE 102.

- UE 102: preparació de formigó del paviment de lloses panot UE 101. Presentava una alçada de entre 25 i 35 cm. La seva cota superior se situava entre els 5,95 i 7,95 segons el tram. Cobreix la UE 103.

- UE 103: nivell barrejat de sauló, sorra i argila, associat als diferents tipus de serveis anteriors localitzats a l'interior de la rasa. Efectivament, en aquesta rasa la densitat de serveis ha sigut molt elevada, fins al punt que a vegades era difícil prosseguir amb

l'excavació. Aquest nivell estaria relacionat amb el reompliment de les diferents rases efectuades en el passat per introduir aquest serveis de gas, aigua, llum, etc. Aquest estrat presentava material contemporani (plàstic, llaunes, material d'obra), tot i que en algun punt també s'ha pogut identificar la presència de ceràmica moderna (comuna vidriada i ceràmica de Reflexos Metàl·lics, sobretot), segurament remoguda pels treballs de rebaix anteriors. Aquest estrat i alguns serveis, continuaven per sota de la cota inferior deixada per l'obra. La seva cota superior se situava entre els 7,60 i els 5,60 msnm aproximadament.

Per últim, comentar que un cop realitzada la rasa, s'ha introduït la nova canalització. Posteriorment s'ha reomplert la rasa amb una doble capa de sorra de color beix i entre mig s'ha col·locat una malla de plàstic de color blau. Per últim, s'ha restituit el paviment amb el mateix tipus de lloses panot.

Perfil de la Rasa 100 a l'alçada del núm. 42 de l'Av. Paral·lel, amb les UEs 101, 102 i 103

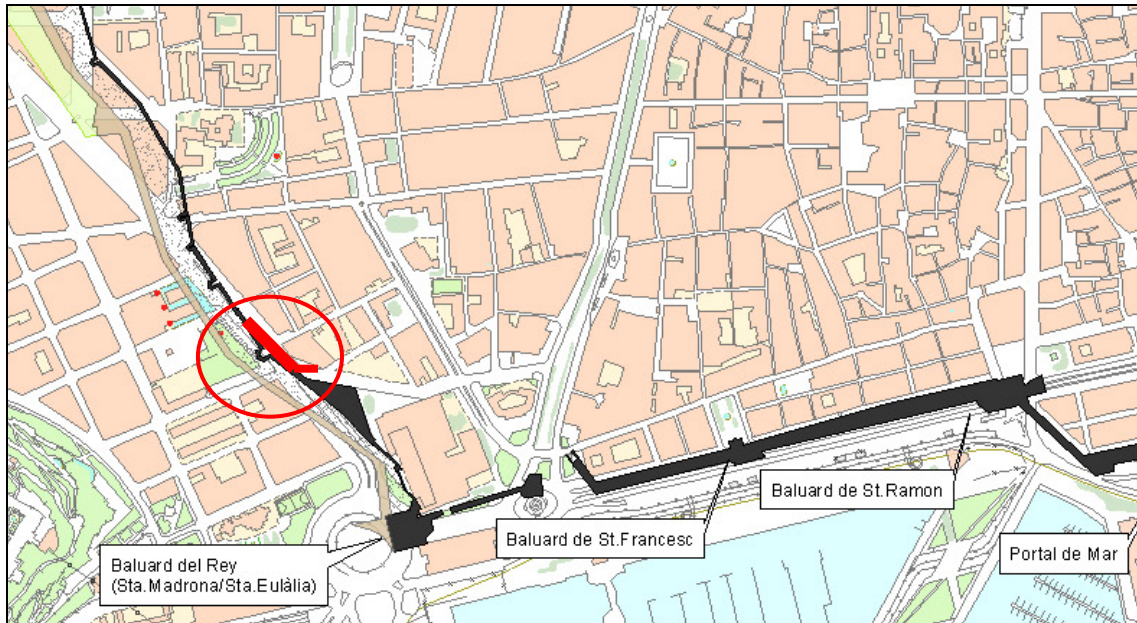
6- CONCLUSIONS

Els treballs desenvolupats entre els dies 23 de Febrer i 20 de març de 2015 a la intervenció arqueològica a l'Avinguda del Paral·lel entre els números 32 i 46 de la ciutat de Barcelona, han donat un resultat negatiu en la documentació de restes arqueològiques.

Aquesta intervenció consistia en el control arqueològic d'una rasa de 139 metres de longitud, entre 60 i 80 cm. d'amplada i entre 70 i 1,20 m. de profunditat, per a la col·locació d'un nou servei d'aigua. En aquesta zona es partia d'una cota entorn els 6 mnsn a l'inici de la rasa i els 8 msnm al final. Durant la seva realització s'ha documentat la mateixa seqüència estratigràfica en tot el tram, que no té cap rellevància a nivell arqueològic: paviment actual del carrer, preparació de formigó i un nivell de reompliment relacionat amb el pas nombrosos serveis.

Les causes de la no localització de restes arqueològiques, en el cas de la seva existència, poden ser dues. D'una banda, el tipus d'actuació, que només contemplava assolir una profunditat de 80 cm. per sota de l'actual cota de circulació (i en el cas concret en que s'ha baixat 1,20 m. només era per connectar amb serveis d'aigua preexistents). D'aquesta manera, desconeixem si per sota de la cota assolida per l'actual rasa podrien existir restes arqueològiques. D'una altra banda, tota aquesta terra per sota de la vorera ja havia sigut rebaixada anteriorment per la col·locació de varis serveis. Per tant, en el cas de que haguessin existit restes, aquestes haurien estat destruïdes durant aquests rebaixos. No s'ha pogut determinar la profunditat a la que arriben tots aquests serveis.

El interès principal d'aquesta intervenció, apart de restes d'altre tipus i cronologia, era poder localitzar alguna resta relacionada amb la muralla baix medieval de Barcelona, ja que tot apunta a que efectuaria el seu pas per aquest punt. Com ja s'ha comentat abans, podria haver estat afectada per actuacions urbanístiques anteriors en el cas de que efectivament efectués el seu pas per aquest punt. Llavors, podria quedar alguna resta per sota d'aquests rebaixos, qüestió que durant la present intervenció no s'ha pogut veure degut, com ja s'ha dit, a l'escassa profunditat a la que s'ha arribat.

Situació de la present intervenció respecte al traçat de la muralla medieval i moderna de Barcelona al 1848. Font: Carta Arqueològica de Barcelona. Escala 1:8000

7- BIBLIOGRAFIA

- BERMÚDEZ LÓPEZ, Xavier (2002): *Memòria de la intervenció arqueològica a l'Avinguda Paral·lel, 40* (Barcelona, Barcelonès). Codi : 077/02, Arqueocat S.L. (inèdita).

- DDAA (1984): *Gran Geografia Comarcal de Catalunya, El Barcelonès i el Baix Llobregat vol.VIII*, Enciclopèdia Catalana, Barcelona.

- ESQUÉ BALLESTA, Miriam (2006): *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva (control arqueològic) al carrer Santa Madrona, 18-26, 17* (Barcelona, Barcelonès). Codi : 155/04, Àtics S.L. (inèdita).

- ESPEJO BLANCO, José Manuel (2006): *Memòria arqueològica de la intervenció efectuada a l'Avinguda del Paral·lel, 48-52* (Barcelona, Barcelonès). Codi: 089/06, Àtics S.L. (inèdita).

- NADAL ROMA, Esteve i VILARDELL FERNÁNDEZ, Adriana (2012): *Drassanes Reials, Anuari d'Arqueologia i Patrimoni de Barcelona 2011*, Museu d'Història de Barcelona, Barcelona, pàg. 59-63.

- NEBOT PICH, Noemí (2014): *Memòria de la intervenció arqueològica al C/ Arc del Teatre, 44-59, Avda. de les Drassanes, 17-25* (Barcelona, Barcelonès). Codi : 002/012, Àtics S.L. (inèdita).

- RODRÍGUEZ FERNÁNDEZ, Conxi (2003): *Memòria científica sobre les actuacions i resultats dels sondeigs arqueològics realitzats a la finca núm. 58 del carrer Arc del Teatre de Barcelona*, Codi : 054/03, Veclus S.L. (inèdita).

ANEXOS

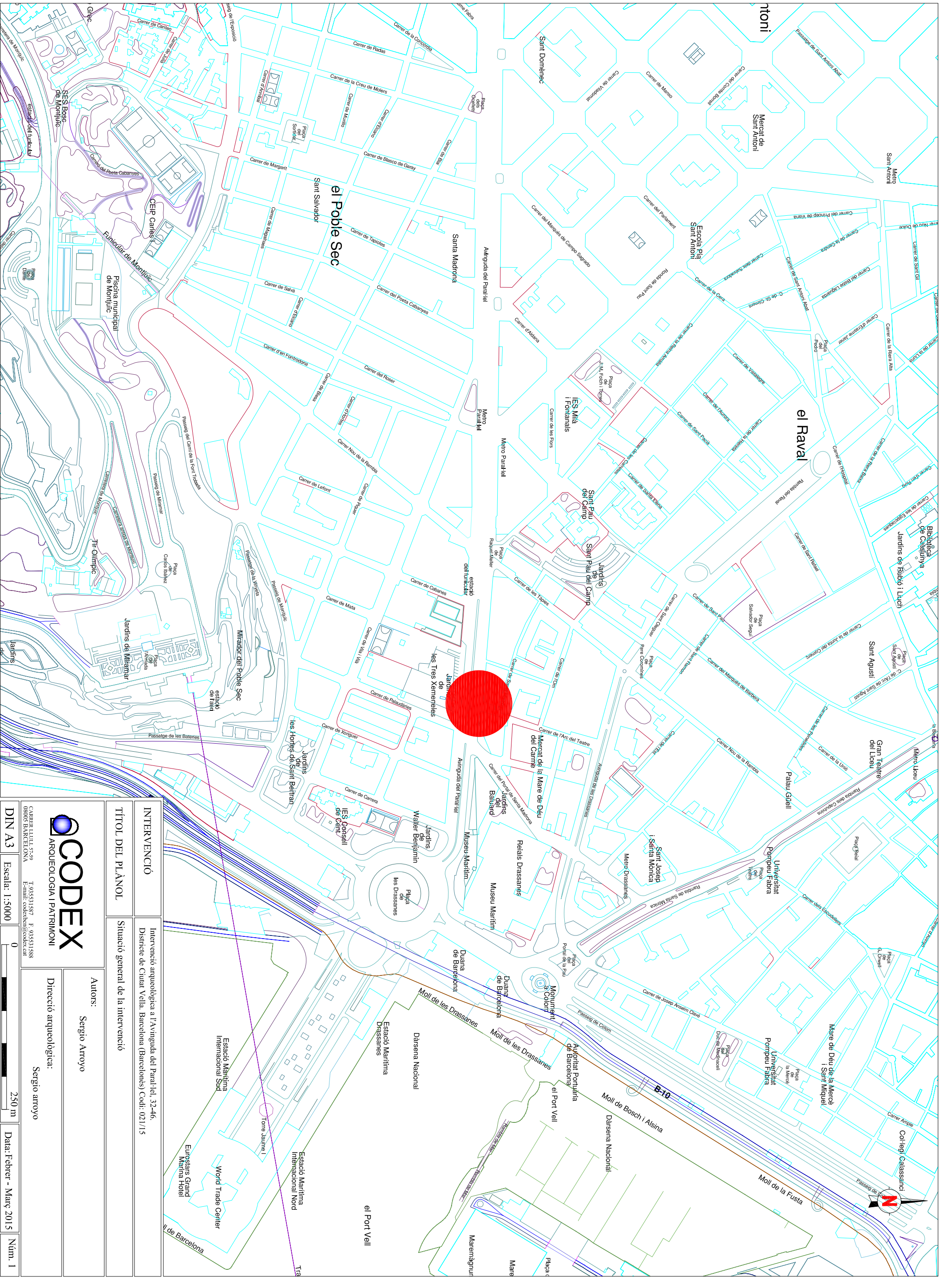
- Planimetria

- Llistat planimètric

Plànol 1 - Situació general de la intervenció (1:5.000)

Plànol 2 - Planta general de la Rasa 100 (1:400)

Plànol 3 – Secció A - A' la Rasa 100 (1:20)

INTERVENCIÓ	Intervenció arqueològica a l'Avinyuda del Paral·lel, 32-46. Districte de Ciutat Vella, Barcelona. (Barcelonès) Codi: 021/15
TÍTOL DEL PLÀNOL	Situació general de la intervenció

CARRER LLULL, 57-59
08005 BARCELONA
T: 9355511587 F: 9355511588
E-mail: codexben@codex.cat

DIN A3 Escala: 1:5000

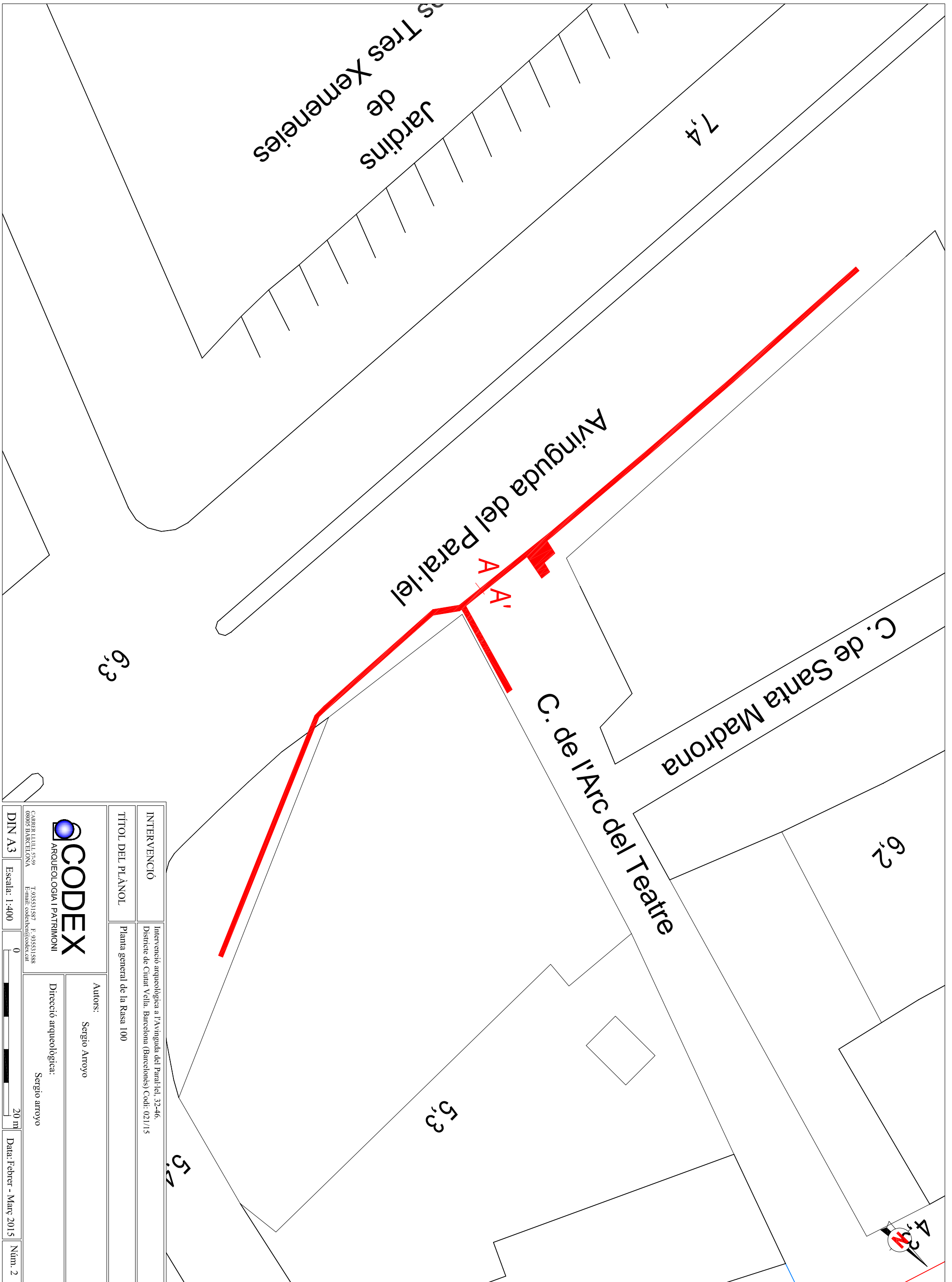
Autors:
Sergio Arroyo

Direcció arqueològica:
Sergio arroyo

250 m

Data: Febrer - Març 2015

Núm. 1

 <p>OCODEX ARQUEOLÒGIA I PATRIMONI</p>	
<p>INTERVENCIÓ</p>	<p>Intervenció arqueològica a l'Avinguda del Paral·lel, 32-46. Districte de Ciutat Vella. Barcelona (Barcelona) Codi: 021/15</p>
<p>TÍTOL DEL PLÀNOL</p>	<p>Planta general de la Rasa 100</p>
<p>Autors:</p> <p>Sergio Arroyo</p>	
<p>Direcció arqueològica:</p> <p>Sergio arroyo</p>	
<p>DIN A3</p>	<p>Escala: 1:400</p>
<p>0 20 m</p>	
<p>BARCELONA</p>	<p>DATA: Febrer - Març 2015</p>
<p>Num. 2</p>	

Jardins de Tres Xemeneies

7,4

6,3

6,2

5,3

5,2

4,3

A

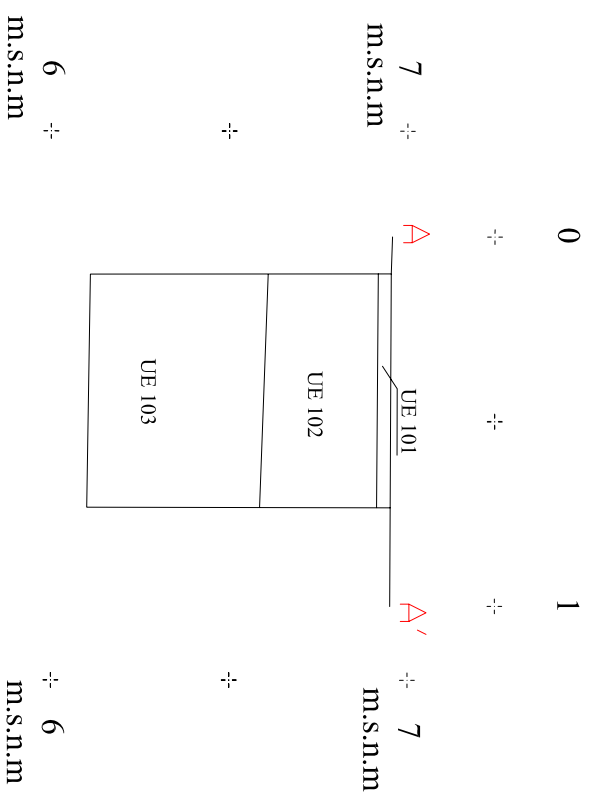
A'

A''

Avinguda del Paral·lel

C. de Santa Madrona

C. de l'Arc del Teatre

INTERVENCIÓ: Intervenció arqueològica a l'Avinguda del Paral·lel, 32-46, Districte de Ciutat Vella, Barcelona (Barcelonès) Cod: 021/15

TÍTOL DEL PLÀNOL: Secció A - A' Rasa 100

ARCODEX
ARQUEOLOGIA I PATRIMONI

Autors: Sergio Arroyo

Direcció arqueològica: Sergio arroyo

CARRER LLULL, 57-59
08005 BARCELONA T: 935531887 F: 935531888
E-mail: codexnm@codex.cat

DIN A3 Escala: 1:20 0 1 m Data: Febrer - Març 2015 Núm. 3

- Fitxes de registre de les unitats estratigràfiques

Definició UE		Textura	Composició		Sector	101
Estructura			Geològica		100	
		Color	Orgànica		Zona	Foto. Plan.
			Artificial	Ciment		4
Relacions Físiques	Igual a					5
Cobreix a 102	Cobert per		Datació	s. XX	Criteri datació	7
Farceix a	Farcit per		Interpretació	Paviment	Estratigràfic	8
Talla a	Tallat per		Observacions	Paviment actual de la vorera de l'Avinguda Paral·lel, format per lloses panot de 20 x 20 x 4 cm.		16
Es recolza en	Se li recolza		Afecció	No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐		20
Es lliura	Se li lliura		Cotes Sup.	6-8 msnm	Cotes Inf.	21

Definició UE		Textura	Composició		Sector	102
Estructura			Geològica		100	
		Color	Orgànica		Zona	Foto. Plan.
			Artificial	Formigó		4
Relacions Físiques	Igual a					5
Cobreix a 103	Cobert per 101		Datació	s. XX	Criteri datació	7
Farceix a	Farcit per		Interpretació	Preparació de paviment	Estratigràfic	8
Talla a	Tallat per		Observacions	Preparació de formigó del paviment de lloses panot UE 101. Presentava una alçada de entre 25 i 35 cm.		16
Es recolza en	Se li recolza		Afecció	No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐		20
Es lliura	Se li lliura		Cotes Sup.	5,95-7,95	Cotes Inf.	21

Definició UE		Textura	Composició		Sector	103
Estrat		Solta	Geològica	sorra, argila, saulo	100	
		Color	Orgànica		Zona	Foto. Plan.
		Marró	Artificial	ceràmica, plàstic, metall, mat. constructiu		4
Relacions Físiques	Igual a					5
Cobreix a	Cobert per 102		Datació	s. XX	Criteri datació	7
Farceix a	Farcit per		Interpretació	Anivellació	Estratigràfic	8
Talla a	Tallat per		Observacions	Nivell barrejat de sauló, sorra i argila, associat als diferents tipus de serveis anteriors localitzats a l'interior de la rasa. Estaria relacionat amb el reompliment de les diferents rases efectuades en el passat per introduir aquests serveis de gas, aigua, llum, etc. Presentava material contemporani (plàstic, llaines, material		16
Es recolza en	Se li recolza		Afecció	No ☐ Si ☐ % ☐ Tipus ☐		20
Es lliura	Se li lliura		Cotes Sup.	5,60 - 7-60	Cotes Inf.	21

- Inventari fotogràfic

Num.	Sector	UE
1	Rasa 100	
Vista dels treballs mecànics de realització de la Rasa 100 a l'alçada del número 32-34 de l'Av. Paral·lel. Vista des del nordest.		
2	Rasa 100	
Vista dels treballs mecànics de realització de la Rasa 100 a l'alçada del número 32-34 de l'Av. Paral·lel. Vista des del sudoest.		
3	Rasa 100	
Vista general de la Rasa 100 a l'alçada del número 32-34 de l'Av. Paral·lel, on es poden apreciar els diferents serveis anteriors. Vista des del nordest.		
4	Rasa 100	101 102 103
Vista del perfil de la Rasa 100 a l'alçada del número 32-34 de l'Av. Paral·lel. Vista des del nordoest.		
5	Rasa 100	101 102 103
Vista del perfil de la Rasa 100 a l'alçada del número 32-34 de l'Av. Paral·lel. Vista des del sudest.		
6	Rasa 100	
Vista dels treballs mecànics de realització de la Rasa 100 a l'alçada del número 36 de l'Av. Paral·lel. Vista des de l'oest.		
7	Rasa 100	101 102 103
Vista del perfil de la Rasa 100 a l'alçada del número 36 de l'Av. Paral·lel, amb diferents serveis anteriors. Vista des de l'est		
8	Rasa 100	101 102 103
Vista del perfil de la Rasa 100 a l'alçada del número 36 de l'Av. Paral·lel, amb diferents serveis anteriors. Vista des del nordest.		
9	Rasa 100	
Vista general de la Rasa 100 a l'alçada del número 36 de l'Av. Paral·lel, on es poden apreciar els diferents serveis anteriors. Vista des de l'oest.		
10	Rasa 100	
Vista general de la Rasa 100 a la cantonada de l'Av. Paral·lel amb c. de l'Arc del Teatre, on es poden apreciar l'alta concentració de serveis anteriors. Vista des de l'oest.		
11	Rasa 100	
Vista dels treballs mecànics de realització de la derivació de la Rasa 100 a l'alçada del c. de l'Arc del Teatre. Vista des del nord.		
12	Rasa 100	
Vista general de la derivació de la Rasa 100 a l'alçada del c. de l'Arc del Teatre. Es pot apreciar l'abundància de serveis existents. Vista des del nord.		
13	Rasa 100	
Vista dels treballs mecànics de realització de la Rasa 100 a l'alçada del número 38 de l'Avinguda Paral·lel. Vista des de l'oest.		
14	Rasa 100	
Vista general de la Rasa 100 a l'alçada del número 38 de l'Avinguda Paral·lel. Vista des de l'est.		
15	Rasa 100	
Vista general de la derivació de la Rasa 100 a l'alçada del número 38 de l'Avinguda Paral·lel. Es pot apreciar l'abundància de serveis existents. Vista des del sud.		
16	Rasa 100	101 102 103
Vista del perfil de la derivació de la Rasa 100 a l'alçada del número 38 de l'Avinguda Paral·lel.		

Num.	Sector	UE
17	Rasa 100	
Vista dels treballs mecànics de realització de la Rasa 100 a l'alçada del número 40-42 de l'Avinguda Paral·lel. Vista des de l'oest.		
18	Rasa 100	
Vista de la Rasa 100 a l'alçada del número 40-42 de l'Avinguda Paral·lel. Vista des de l'oest.		
19	Rasa 100	
Vista de la Rasa 100 a l'alçada del número 42-46 de l'Avinguda Paral·lel. Vista des de l'est.		
20	Rasa 100	101 102 103
Vista del perfil de la Rasa 100 a l'alçada del número 42 de l'Avinguda Paral·lel.		
21	Rasa 100	101 102 103
Vista del perfil de la Rasa 100 a l'alçada del número 46 de l'Avinguda Paral·lel.		
22	Rasa 100	
Vista de la col·locació del nou servei d'aigua a l'interior de la Rasa 100.		
23	Rasa 100	
Vista de la doble capa de sorra beix i la malla blau entre les dues capes, abocades a sobre del nou servei.		